

Welkom in de Willbrordkerk

De prachtige neo-gotische St. Willibrordkerk in Vleuten torent boven de omgeving uit. De ranke spits zie je van overal.

Na de restauratie in 2005 is het Latijnse opschrift op de kerk weer duidelijk zichtbaar geworden: Domus Dei Porta Coeli (Huis van God, Poort van de hemel)
Hier kunt u al een kijkje in het mooie interieur van de kerk nemen.

Voor we naar binnen gaan kijken we even omhoog

De heilige Willibrord breidt zijn armen uit om alle mensen te verwelkomen.

Hij heeft als eerste het Evangelie in deze lage landen bij de zee verkondigd. We zetten zijn opdracht voort.

In zijn linkerhand het Evangelie waarin aan heel de wereld de boodschap van Gods liefde wordt verkondigd. Met zijn rechterhand zegent hij allen die een blik op hem werpen.

Welkom, blijde boodschap en zegen. Daar staat die huis van God, de Willibrordkerk, voor. Dag en nacht, in weer en wind, zomer en winter, in oorlog en vrede.

Het naambord

Eerst glijdt onze blik nog van de heilige Willibrord omlaag naar het naambord van de kerk.
Op de balk boven de deur staat in het latijn : Domus Dei et Porta Coeli
In vertaling: Huis van God en Poort van de hemel

Toch wel iets om over na te denken als je naar binnen gaat. Hoe beweeg ik mij in Gods huis? Wat beweegt mij als ik beseft dat ik hier aan de poort van de hemel sta.

Maar is God niet overal? En omgeeft de hemel ons niet overal en op elk moment? Ja, en wat een geluk als je dat zo beleeft. Maar als God overal is, dan zeker waar mensen samen komen om te bidden in zijn naam en waar zijn blijde boodschap gehoord wordt.

Rondleiding pagina 1

Binnengekomen in de hal gaan we eerst de trap op naar het koor. Van hieruit hebben we een prachtig gezicht op het mooie hoofdaltaar. Dit is niet altijd zo geweest. Leest u maar verder.

Het interieur van de kerk was in de eerste jaren zeer sober. De oorspronkelijke kerk bevatte nog geen banken in de zijbeuken en er was een verplaatsbaar altaar. De kerk werd verlicht door petroleumlampen. In 1914 ging men over op elektriciteit waar Pastoor Ohl en de kerkmeesters zelf de kosten voor betaalden. In de loop der jaren is de kerk meer aangekleed en verfraaid door het aankopen van met name beelden en gebrandschilderde ramen.

Onder de parochianen waren mensen die de waarde hiervan inzagen en over de financiële middelen beschikten om een kunstwerk te schenken. Vanaf 1890 tot 1965 zijn er diverse kunstwerken aan het interieur toegevoegd. De uitbreidingen aan de altaren van koperen ornamenten werden geleverd door de firma G.B. Brom uit Utrecht.

De meeste gebrandschilderde ramen komen van het atelier van de glazenier Max Weiss . De ramen links en in het transept van het hoofdaltaar zijn van H. Geuer. De oorspronkelijke houten beelden zijn gemaakt door de beeldhouwer F.W. Mengelberg en werden in 1900 in de kerk geplaatst. In 1972 zijn deze beelden wit geschilderd.

Het beeld van de H. Willibrord is van Leo Jungblut en gemaakt uit zandsteen in 1951.

Het Vermeulenorgel

In 1962, tijdens het pastoraat van pastoor Beutener, werd het zangkoor uitgebouwd met een balkon achter in de kerk.

De firma Vermeulen uit Alkmaar kreeg opdracht een nieuw orgel te bouwen dat op 2 december 1962 door de pastoor werd ingewijd. Het orgel werd ingespeeld door de adviseur, Dr. Jan de Bruin, pastoor van Kockengen.

Draaien we ons om en kijken we naar boven dan zien we een gebrandschilderd raam dat in 1948 geschonken is door het Ceciliakoor. Cecilia staat op een wolk, met beide handen houdt zij een orgeltje vast. Links en rechts staan twee musicerende engelen. Boven haar zijn lichtstralen, een kroon en een banderol met het opschrift "S.Cecilia". Onder haar is een engel gezeten op een banderol met het opschrift "Sanctus".

We gaan nu weer naar beneden, de kerk binnen en beginnen aan de rechterkant met onze rondleiding.

Rondleiding pagina 2

Hier zien we de Mariakapel, afgescheiden door een ijzeren hek. Vanaf een zijdeur rechts van de kerk is de kapel vrijwel dagelijks te bezoeken. Tot 2001 was dit de doopkapel.

Men kan hier de stilte ervaren, even bidden, een lichtje opsteken en een intentie in het boek schrijven.

Het Mariabeeld dateert uit de jaren twintig.

Het is in "Jugendstil" in beperkte oplage in Duitsland gemaakt.
Het beeld is heel verfijnd uitgevoerd, tot in details uitgewerkt en is van grote, verstilde schoonheid.

De ramen in de spitsboog stellen achtereenvolgens voor:

1. Eva verleidt Adam.

2. De verdrijving uit het paradijs.
3. De doop van Christus in de Jordaan.
4. De verrijzenis.
5. Mozes en de bron.
6. Mozes en de slang.

Links van de deur hangt een prachtige icon van Maria met aan weerszijde kleine geschilderde prentjes.

Rondleiding pagina 3

Het raam rechts vooraan in de kerk heeft 5 spitsbogen en stelt de prediking van Christus voor omgeven door een menigte. Daaronder hangt een wandkleed gemaakt uit oude paramenten n.l. van 2 kazuifels, een velum, een stola en het middenstuk, voorstellende een duif als symbool van de H. Geest, uit het bovenstuk van een baldakijn. Een aantal maanden hebben 6 parochianen aan deze wanddecoratie gewerkt o.l.v. de naaldkunstenares, Rie van der Wens-van Spanjen die ook het ontwerp maakte. Tijdens de vieringen is daar de plaats van de koren en een nieuw orgel. Het doopvont kreeg daar ook een plaats.

Wandkleed

Klik voor meer informatie over Riet v/d Wens-van Spanjen op het wandkleed.

Het nieuwe orgel is aangekocht in 2003 bij de Firma Pels en van Leeuwen in Den Bosch

Omhoogkijkend zien we rechts een Mariabeeld. Zij staat op een rond voetstuk, haar hoofd bedekt met een sluier die tot over haar armen valt. Beide handen houdt zij geopend voor haar lichaam. Op haar borst is een vlammeend hart met rozen.

Links is het beeld van Willibrord, staande op een vierkant voetstuk. Hij houdt met beide handen een kruisstaf vast, is blootsvoets en gekleed in een lang gewaad.

Rondleiding pagina 4

Het Maria altaar is van koper en brons. In het midden zien we Maria, gezeten op een troon. Op haar linkerknie het kindje Jezus met wereldbol en kruis. Maria is gekroond en heeft in haar rechterhand een scepter.

Links is een gravure die de aankondiging van de engel Gabriel weergeeft met de tekst "Ecce ancilla Domini fiat mihi secundum verbum (zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiedde naar uw woord). Rechts de bewening van Christus waarbij Johannes links knielt en eveneens Christus omvat met de tekst "Et tuam ipsius animam pertraansibit gladius" (een zwaard zal uw ziel doorboren) Deze gravures zijn omgeven door grote stenen cabochons (half rond geslepen edelstenen). Het altaar is door de O.L.Vrouwe Broederschap geschonken.

De gebrandschilderde ramen boven het Maria altaar stellen in het midden Jozef voor met de leliestaf staande op een banderol waarop staat "St. Joseph," geheel links op een wolk een engel met een palmtak en de knielende Willibrordus.

Rechts staande op een wolk een engel met Gregorius met de pausstaf. In het medaillon in de top is Maria afgebeeld met het Kind.

Rondleiding pagina 5

Het hoofdaltaar is gemaakt van hout, marmer en koper en geleverd door de firma G.B. Brom uit Utrecht in 1889.

Op de tombe is het Laatste Avondmaal graveerd: Christus met de twaalf apostelen onder vijf rondbogen met op de voorgrond een grote kan met schotel. Het altaarblad wordt gedragen door twee marmeren zuiltjes op hoekig basement en bladkapiteel.

Op het tabernakel staan twee engelen. De linker heeft de handen gekruist over de borst, de rechter heeft de handen gevouwen. Deze houding symboliseert de eerbied voor het H.Sacrament. Deze worden geflankeerd door gedreven reliëfs voorstellende links het Joodse Pascha met het lam in het midden. Het beeldt de tekst van het Oude Testament uit: "Staande en gehaast zult gij eten, de lendenen omgord." Rechts het offer van Melchisedech. Hierin zien we de kelk en de hostie, verwijzing naar de eucharistie.

Beide scènes onder een arcatuur van driepasvormige spitsbogen.

Rondleiding pagina 6

De gebrandschilderde ramen achter het hoofdaltaar van links naar rechts stellen voor:

1. Annunciatie, Maria geknield op een bidstoel kijkt naar de engel Gabriel. Rechtsboven zittend God de Vader met linksboven de duif, voorstellend de H. Geest.
2. Aanbidding door de herders. In het midden het Kind in de kribbe met Maria geknield ernaast. Erboven en eronder zijn herders met hun gaven.
3. Calvarie, Christus aan het kruis met de twee moordenaars. Eronder staan Maria, Johannes, Maria Magdalena, leerlingen en soldaten.
4. Verrijzenis, Christus met kruisvaan begeleid door een engel. Voor hen drie verschrikte wachters.
5. Hemelvaart, Christus in de wolken. Onder hem een engel en de apostelen.

Onder de pilaren aan weerszijden en achter het altaar zitten duivelskopjes.

De symboliek hiervan is dat de duivel verpletterd wordt door de Kerk.

Rondleiding pagina 7

Het raam geheel links stelt Maria voor gezeten met haar voeten op een kussen. Zij is gesluiert en gekroond. Het Kind op haar schoot heeft in de linkerhand de wereldbol en in de rechter een grote lelietak. Maria houdt in haar rechterhand een rozenkrans die zij aan Dominicus geeft.

Hij knielt voor haar met geopende handen.

Boven Dominicus zweeft een engel met gevouwen handen. Onder de voorstelling van Maria met Kind een op zijn kop geplaatst onderdeel waarin een schild met monogram S M (Maria) en de datering 10 augustus 1888 en twee rijen engelenkopjes.

Boven in de spitsbogen is een medaillon waarin een kruis, een anker en een hart. De symbolen van geloof, hoop en liefde.

Op het volgende raam staat Maria op een maan en een slang. Zij is geflankeerd door twee engelen van wie er een de palmtak vasthoudt. In het midden een medaillon met gezeten op een boog God de Vader en God de Zoon die samen een kroon vasthouden waarboven de H. Geest (duif).

Aan weerszijden een klein medaillon waarin links een spiegel met band waarop staat "Rechtvaardigheid" en rechts een lelie waarboven een banderol waarop het woord "Zuiverheid."

Naar links is een raam voorstellende de aanbidding van het Kind.
In het midden is Maria met het Kind omgeven door de wijzen uit het Oosten en herders.

Onder het linker raam zien we een aantal kruiswegstaties van de Vleutense kunstenaar H. Sterk. achter het nieuwe orgel en aan de rechter zijwand van de kerk zijn de overige kruiswegstaties te zien)

Rechts van dit raam staat een H. Hartbeeld. Christus staat op een vierkant voetstuk en is gekleed in een lang gewaad. Met Zijn linkerhand wijst Hij naar zijn hart.

Laatste pagina rondleiding Willibrordkerk

Links op de muur tussen de twee biechtstoelen hangen koperen altaarfragmenten afkomstig van het Maria altaar. Van links naar rechts stellen zij voor:

1. Judith houdt het hoofd van Holofernes boven een zak die door haar kamenier wordt vastgehouden.
2. De farao geeft de ring aan Jozef.
3. Samuel wordt door zijn moeder Hanna die achter hem staat naar Eli gebracht.
4. Koning Ahasveroe, gezeten op een troon, legt zijn gouden scepter op de schouder van koningin Esther die voor hem staat.

Achterin de kerk is het beeld van Sint Antonius van Padua.
In zijn rechterhand houdt hij een boek vast waarop het Kind Jezus is gezeten.
In zijn linkerhand heeft hij een tak met lelies.

Het tweede beeld achterin de kerk is van de Heilige Theresia Zij is herkenbaar aan de rozen.

Wanneer we het middenpad weer inlopen en bij ongeveer de vijfde rij omhoog kijken zien we staande richting hoofdaltaar in het transept vier voorstellingen. Van links naar rechts zijn dat:
Mattheus met opengeslagen boek en schrijfveer, links van hem een engel met banderol.
Marcus met opengeslagen boek en schrijfveer, links van hem een leeuw.
Lukas met opengeslagen boek en schrijfveer, rechts van hem een stier.
Johannes met opengeslagen boek en schrijfveer, links van hem een adelaar.

Links van het hoofdaltaar hangt een prachtige godslamp met heel fijne ornamenten zoals kleine kruisjes. Hij brandt dag en nacht uit eerbied voor het H. Sacrament.

Met deze beschrijving van het interieur is het duidelijk dat ook deze oorspronkelijke dorpskerk veel waardevolle kunstvoorwerpen bevat.
Het lijkt ons daarom de moeite waard wanneer de gelegenheid zich voordoet de kerk te bezichtigen.
Maar laten we dan ook even denken aan de woorden uit Gezang 91 met een kleine variant:

God wil aan ons telkens weer tonen
Dat Hij genadig is en trouw
Dat Hij met ons wil samen wonen
Geeft ons de moed voor dit gebouw
Maar niet met brons, koper en glas alleen
Is 't grote werk gedaan...
't Zal om ons zelve gaan .

Deze rondleiding kwam tot stand in samenwerking met:
Joke Eijzenbach - van Eck. tekst
Piet Brügemann - foto's en tekst

Bron: o.a. 100 jaar Willibrordkerk Vleuten